

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.11.2017 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[News.bg](#)

✓ Радикални мерки в образованието заради пазара на труда иска АИКБ

"Очакваме образованието да е насочено към потребностите на българската икономика и българското общество. Образованието не е безплатно, то се плаща от нашите данъци и ние очакваме да получим подготвени кадри за нашите предприятия." Това заяви в интервю председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България инж. Васил Велев.

Той изтъкна, че към момента кадрите не са подготвени за бизнеса. Велев има съмнения, че досега предприетите мерки са достатъчно смели и радикални. Той е категоричен, че промените не могат да бъдат козметични.

Според него образованието в България подготвя много специалисти в хуманитарната област и много малко в инженерно-техническата. Велев смята, че на пазара на труда има нужда именно от инженери.

"Тук трябва по-смело да се върви към създаване на икономически стимули за привличане на повече и по-способни млади хора към тези професии", обяснява Велев. Васил Велев изтъкна, че основният упрек на работодателските организации към синдикатите е, че пренебрегват проблемите с работната сила.

"Последните години се търсят някакви начини чудотворни да работим по-малко, а да получаваме повече. Ние смятаме, че такива начини няма. За да получаваме повече, трябва да работим по-добре и повече и да крадем по-малко, няма друг начин. Синдикатите какво ли не измисляха", отсече Велев и допълни, че синдикатите подвеждат, като обявяват, че процентът на компенсация на доходите на заетите в БВП у нас е много нисък и ако стане средноевропейски, веднага ще може да се раздадат по 100-200 лева на калпак.

"Всъщност, оказва се, че процентът на компенсация на заетите на БВП у нас е по-висок от повечето балкански и източноевропейски страни. Освен това расте най-бързо за последните 10 години от целия ЕС", обясни Васил Велев.

По мнението на председателя на АИКБ няма нужда от извънредни мерки на пазара на труда. Той осъди и предложението на синдикатите да се намаляват печалбите на компаниите и да се увеличават заплатите.

Според Велев компаниите, които имат печалби, всъщност имат много добри заплати, а компаниите, в които не са добри заплатите, нямат печалби. "Няма как да се вземат от печалбите на добре работещите компании и да се раздадат заплати на зле работещите компании. Това нещо не се случваше дори и при социализма и плановата икономика", заяви икономистът и добави, че "този мит, този хит още върви и синдикатите още не са се отказали от него".

Велев се позова на изследването на Евростат за БВП и допълни, че и Институтът за устойчиво икономическо развитие е констатирал същите явления. Оказва се, че 15% от средноевропейската производителност е българската - това е в евро и на отработен час. Същевременно възнаграждението в евро на отработен час е 21%.

"Така че и по този начин магически да станем по-богати, без да работим повече и по-добре, очевидно няма как да се случи. И вместо да търсим такива магически начини, по-добре да видим какво ни пречи да работим по-добре", обобщил Велев.

Според него ако правим по-добри инвестиции и привличаме по-добре инвеститори, ще има икономически прогрес. "Ако решим тези проблеми, ще решим и проблемите с равнището на доходите", обяснил Велев.

Васил Велев коментира, че е единодушен със синдикатите по някои от казусите и изтъкна, че когато България изпадне в криза обичайно работодатели и синдикати са на едно мнение.

"Така около кризата около КТБ шестте организации - две работодателски и четири синдикални подписахме общо предложение, позиция за ускоряване на процеса за влизане в Еврозоната - това е от 2014 година", припомнил Велев.

[Investor.bg](#)

✓ Производството на мебели осигурява около 7-8% от износа на България

Най-големият проблем е намирането на качествени кадри, обясни Васил Живков от браншовата камара

Мебелната индустрия успя да се върне на предкризисните нива. Българските фирми са конкурентни износители и мебелният бранш носи около 7-8% от износа на България.

Това съобщи в предаването "В развитие" на Bloomberg TV Bulgaria Васил Живков от Браншовата камара на дървообработващата и мебелната промишленост.

Той заяви, че през последните три-четири години в бранша се наблюдава сериозно развитие на технологиите и това го прави много конкурентен.

Васил Живков посочи като фактор за развитие вътрешния пазар, където има увеличение на потреблението, особено през 2017 г.

Експертът съобщи, че в мебелната и дървообработващата индустрия са заети около 50 хиляди души, но като проблем се очертава намирането на качествени кадри. Сега компаниите от сектора разчитат на проекта за дуално образование „Домино“, а пилотно работата по него е започнала в Пловдив.

Предприемачът твърди, че в мебелната промишленост условията за труд вече са много добри и предприятията са модернизирани. „3D принтерът отдавна се ползва в процеса на проектиране“, каза той.

За повече информация вижте [видеото](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[Капитал](#)

✓ Минималната заплата ще продължи да зависи от политиките

Социалното министерство предлага механизъм за определянето ѝ, в който има икономически и социални показатели, но последната дума за размера ѝ отново ще е на правителството

Минималната работна заплата в страната ще зависи от обективни икономически и социални показатели, ще се договаря подобно на минималните прагове между синдикати и работодатели, но последната дума за размера ѝ отново ще е на правителството. Това става ясно от проект на Рамково споразумение на процедура за определяне размера на минималното възнаграждение, изготвен от социалното министерство. За механизъм, който да е на база обективни критерии и да отчита икономическото развитие, бизнесът настоява от години. Подобни са и препоръките на Брюксел към България.

В проекта на социалното министерство обаче се посочва, че минималната заплата трябва да е между 40% и 50% от прогнозната стойност на средното възнаграждение за следващата година. Не е съвсем ясно и как ще се стига до конкретно число. Според предложението ще се разглеждат обективни показатели като инфлация, производителност, заетост, но какво ще е теглото на всеки от критериите и как ще се "разглеждат" те не е посочено.

Процедурата

В проекта е записано, че ежегодно до края на март бизнес и синдикати трябва да договорят новата минимална заплата за следващите две години. Тези дискусии ще се водят на база данни от НСИ и актуалната тригодишна бюджетна прогноза за периода. Ще се вземат предвид текущите стойности на минимални и средни възнаграждения, икономически и социални индикатори като прогноза за ръста на компенсацията на един зает, инфлация, линия на бедност, брой заети на минимална заплата и т.н.

Проблемът е с актуалността на тези данни. Икономическите нагласи могат да се променят значително за половин година. Последният пример за това беше масовата ревизия на прогнозите за ръст на българската икономика през 2017 и 2018 г. от всички международни институции в есенните спрямо пролетните им доклади.

Удобен за политиките механизъм

В проекта е записано, че ако синдикати и работодатели не се договорят за нивото на минималното възнаграждение до края на март, министърът на труда внася в Министерския съвет свое предложение съобразно критериите. В момента по подобен начин се определят минималните осигурителни прагове, като за следващата година правителството реши да ги увеличи служебно с 3.9%.

Важно е да се отбележи, че "методиката" за определяне на размера на практика установява граници, в които може да се увеличи минималната заплата, а не конкретен размер. В предходното предложение на социалното ведомство например имаше конкретни формули по три сценария, които показваха точно кой обективен икономически фактор се взема, при какви обстоятелства и с каква тежест. Сега обаче границите може да се спазят, но механизмът е достатъчно гъвкав, за да позволи конкретното число да бъде определено по политически изгоден начин.

Самите граници са между 40% и 50% от прогнозираната средна заплата през съответната година. Има обаче малка особеност. Ако минималната заплата от предходната година е по-висока от 40% от средната, за долна граница се приема по-голямата стойност. Тоест няма опция минималните възнаграждения да се понижат. Икономисти коментират, че един истински механизъм трябва да е гъвкав не само за повишение, но и за замразяване и понижаване на нивото. Подобен механизъм обаче би отнел политическия фактор в решението, което може и да е причината управляващите да странят от него.

[Investor.bg](#)

✓ За година активите на инвестиционните фондове се увеличиха с близо една трета

Продължава тенденцията инвестиционните фондове да инвестират все повече в акции, за да търсят по-голяма доходност, което показва, че се завръща апетитът за риск

Към края на септември активите на инвестиционните фондове в България се увеличават с 33,6% (827,9 млн. лева) на годишна база и достигат 3,293 млрд. лева, разкрива актуалната статистика на Българската народна банка (БНБ).

Припомняме, че през второто тримесечие на тази година размерът на вложенията на фондовете на годишна база нарасна с 6,1%.

В края на третото тримесечие активите на местните инвестиционни фондове достигат 1,271 млрд. лева, като в сравнение с година по-рано се увеличават с 34,6%. Спрямо второто тримесечие ръстът на активите е 8,9%.

Към 30 септември активите на фондовете, инвестиращи в акции, се повишават с 48,5% до 507,6 млн. лева, а при балансираните фондове увеличението за една година е 35,4%, като активите достигат 255,5 млн. лева.

Спрямо юни активите на фондовете, инвестиращи в акции, нарастват с 9,6%, а на балансираните фондове – с 13,3%.

Запазва се тенденцията за най-висок ръст на активите на тези фондове, мениджмънтът на които прави основните вложения в акции.

Средствата, управлявани от фондовете, инвестиращи в облигации, в края на септември отбелязват 22,7% (93,8 млн. лева) годишен ръст и достигат 506,2 млн. лева. В сравнение с юни активите на фондовете, инвестиращи в облигации, нарастват с 6,1%.

Към края на септември 2017 г. активите на фондовете, инвестиращи в акции, имат най-висок относителен дял – 39,9% от общия размер на активите на местните инвестиционни фондове, докато преди година техният дял беше 36,2%, а в периода април – юни – 39,7%.

Фондовете, инвестиращи в облигации, притежават 39,8% от общата сума на активите към 30 септември, като преди година техният относителен дял беше, а три месеца по-рано – 40,9%.

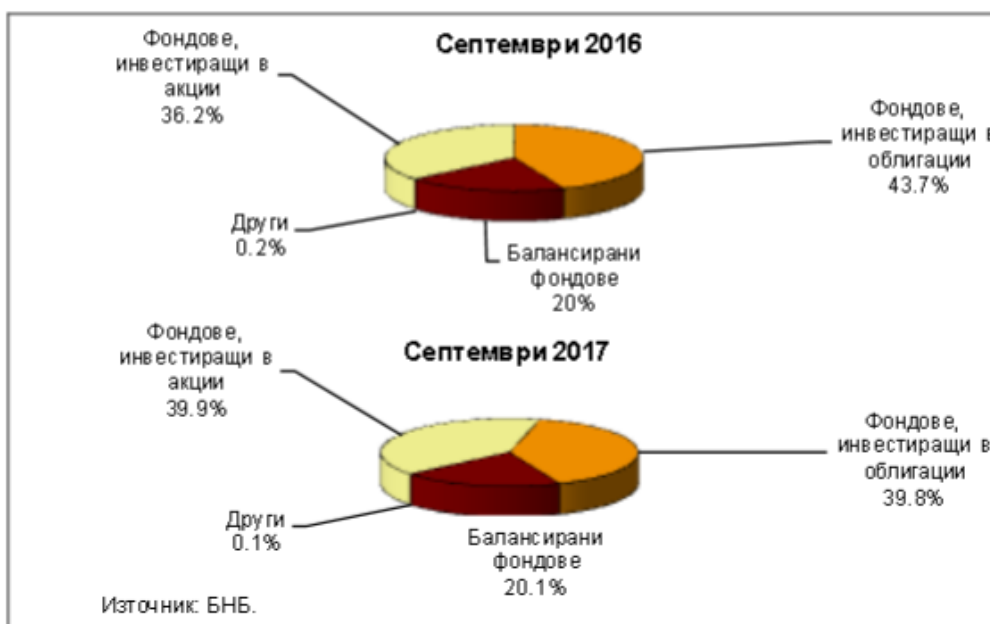
Тези ръстове са показателни за търсенето на алтернативна доходност, като се имат предвид ниските лихви по депозитите. Именно фондовете в акции и балансираните могат да предложат по-висока възвръщаемост на вложенията.

За една година инвестиционните фондове са се увеличили със 141 броя и в края на септември са 1005 броя. Но докато при чуждестранните ръстът е с 238 до 889 броя, местните фондове са достигнали 116 броя – едва с три повече за година.

Вид фонд	Брой фондове			Управлявани средства в млн. лв.		
	30.IX.2016 г.	30.VI.2017 г.	30.IX.2017 г.	30.IX.2016 г.	30.VI.2017 г.	30.IX.2017 г.
Инвестиционни фондове – общо	864	977	1005	2465.4	3105.2	3293.3
Чуждестранни инвестиционни фондове	751	862	889	1520.8	1937.6	2022.2
Местни инвестиционни фондове – общо	113	115	116	944.5	1167.6	1271.1
Фондове, инвестиращи в акции	59	61	61	341.8	463.0	507.6
Фондове, инвестиращи в облигации	25	25	25	412.4	477.1	506.2
Балансирани фондове	26	26	27	188.7	225.6	255.5
Фондове, инвестиращи в недвижими имоти и други	3	3	3	1.6	1.9	1.9

По отношение на инструментите, включени в портфейлите на местните инвестиционни фондове, към септември вложенията в акции и други форми на собственост се увеличават с 59,2% за една година до 497,1 млн. лева, депозитите нарастват със 17,2% до 310,9 млн. лева, а средствата, вложени в ценни книжа, различни от акции, нарастват с 23,1% до 298 млн. лева.

Активи на местните инвестиционни фондове Структура по видове според инвестиционната политика

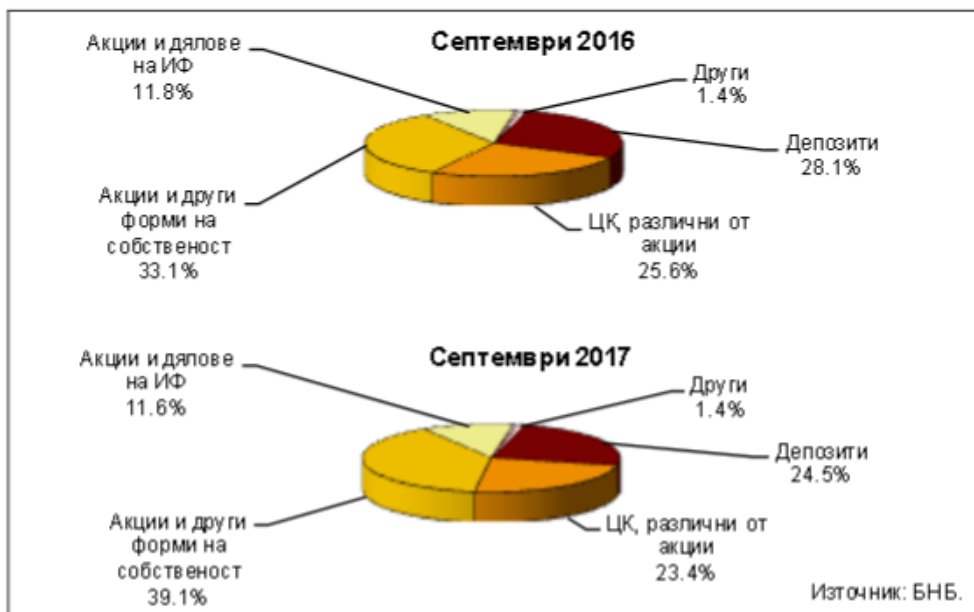

В сравнение с второто тримесечие на тази година инвестициите в акции и други форми на собственост се повишават с 11,3%, депозитите се увеличават с 6,5%, а тези в ценни книжа, различни от акции, отбелязват 7,5% тримесечен ръст. Продължава тенденцията инвестиционните фондове да инвестират все повече в акции, за да търсят по-голяма доходност, което показва, че се завръща апетитът за риск.

Към края на септември най-големи относителни дялове в общата сума на активите имат акциите и другите форми на собственост – 39,1%, следвани от депозитите – 24,5% и ценните книжа, различни от акции – 23,4%, при съответно 33,1%, 28,1% и 25,6% към края на септември 2016 г.

Към юни 2017 г. най-големи относителни дялове в общата сума на активите имат отново акциите и другите форми на собственост – 38,3%, следвани от депозитите – 25% и ценните книжа, различни от акции – 23,7%.

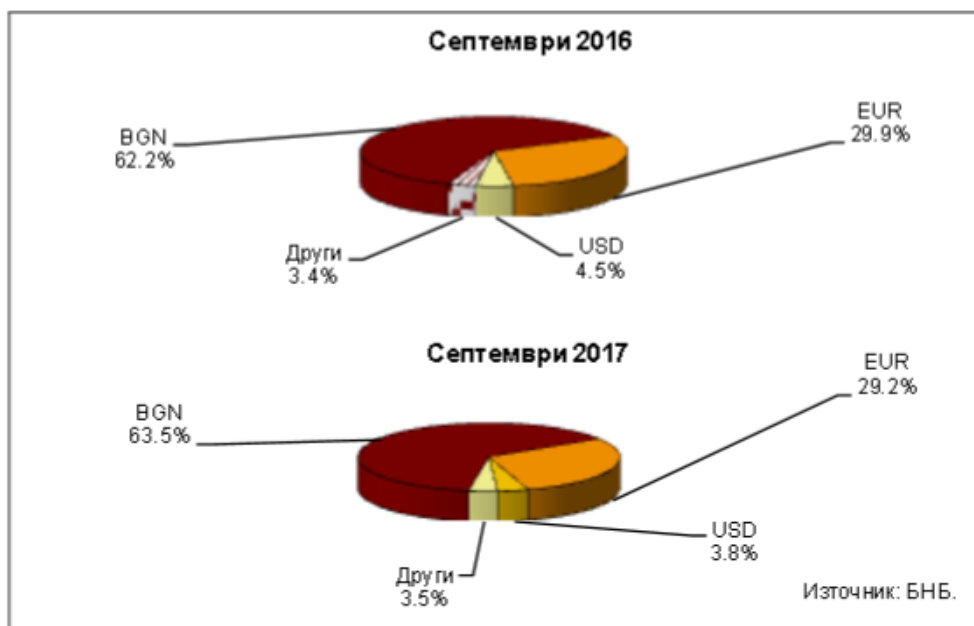
Активи на местните инвестиционни фондове Структура по инструменти

В края на третото тримесечие основно значение във валутната структура на активите на местните инвестиционни фондове имат средствата, деноминирани в български лева – 63,5% и в евро – 29,2%, при съответно 62,2% и 29,9% към 30 септември миналата година.

В края на юни активите, деноминирани в български лева, са 63,3% от общия дял, а тези в евро – 28,6%.

Активи на местните инвестиционни фондове Структура по валути

Географската структура на ценните книжа в активите на местните инвестиционни фондове показва, че към септември вложенията в България се увеличават на годишна база с 38,5% (177,1 млн. лева) до 637,1 млн. лева, докато година по-рано те бяха 460 млн. лева.

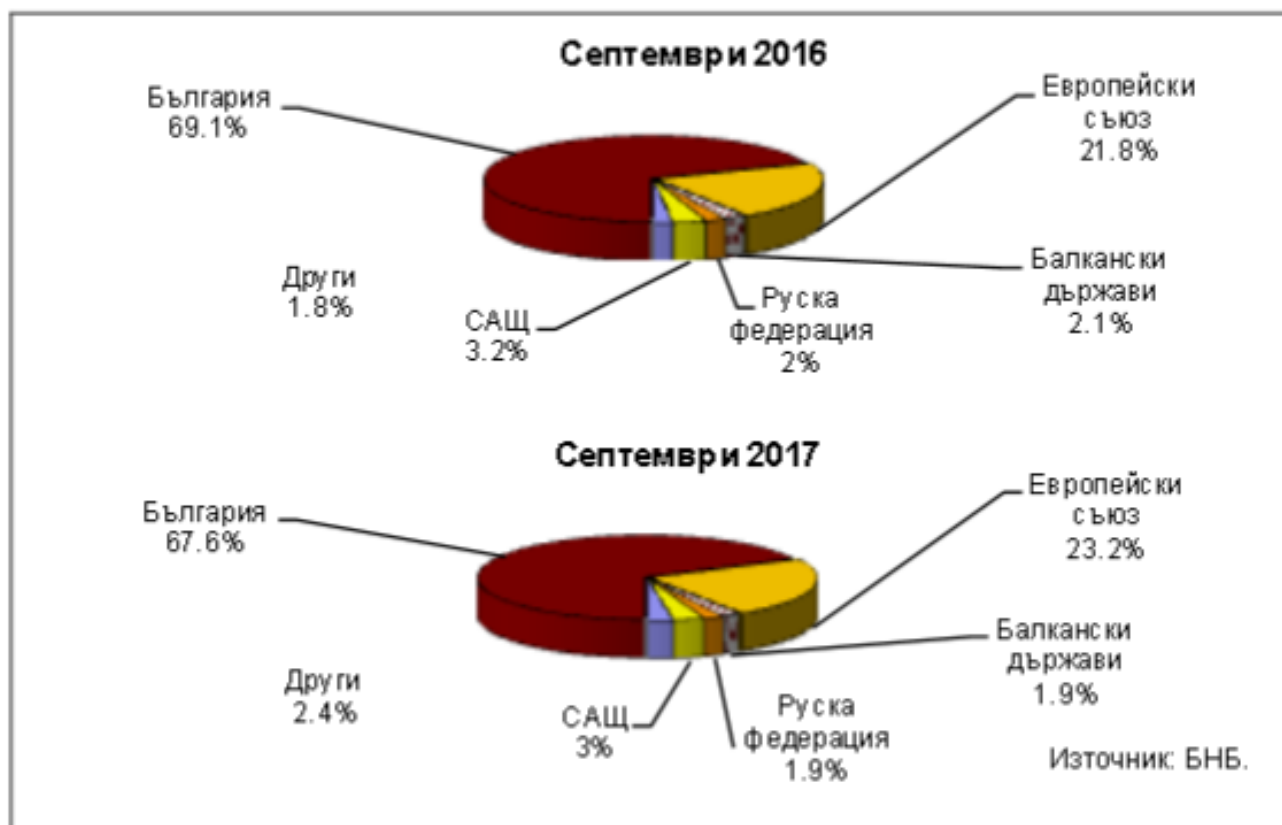
В страните от Европейския съюз ръстът е с 50,3% (73,1 млн. лева) до 218,4 млн. лева при 145,4 млн. лева към септември 2016 г.

В сравнение с юни инвестициите в България се повишават с 10,9% (62,4 млн. лева), а тези в останалите страни от Европейския съюз нарастват с 8,3% (16,7 млн. лева).

Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти, е 67,6% спрямо 69,1% към края на септември миналата година и 66,7% към юни 2017 г.

Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти на страните от Европейския съюз към септември е 23,2% при 21,8% година по-рано и 23,4% към юни 2017 г.

Ценни книжа, притежавани от местните инвестиционни фондове Географска структура

Към края на септември 2017 г. привлечените от резиденти средства в чуждестранните инвестиционни фондове са 2,022 млрд. лева. Спрямо същия месец на миналата година те нарастват с 33% (501,3 млн. лева). В сравнение с края на юни 2017 г. размерът на пасивите им към резиденти на България се увеличават с 4,4% (84,5 млн. лева).

По институционални сектори към края на третото тримесечие на 2017 г. задълженията на чуждестранните инвестиционни фондове към сектор "Застрахователни компании и пенсионни фондове" за година нарастват с 27% (10,2 млн. лева) до 1,457 млрд. лева.

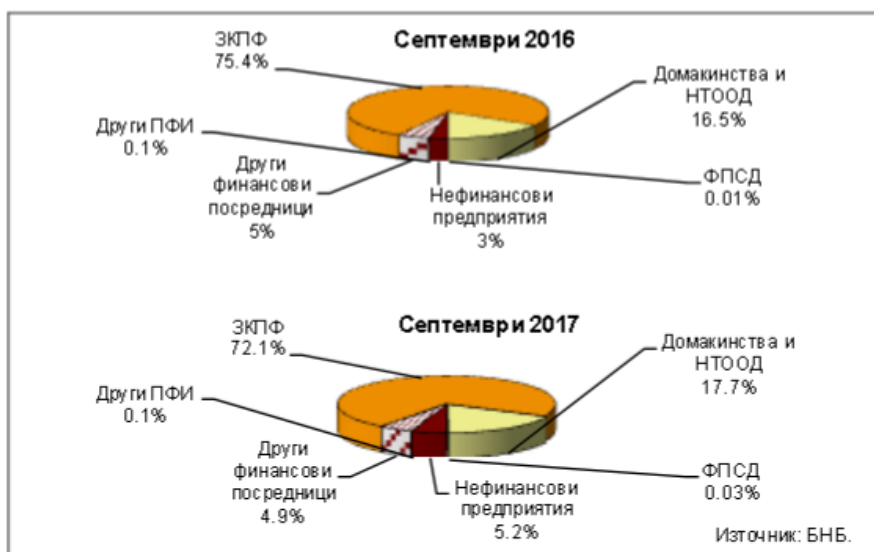
Пасивите към домакинствата и фирмите, които ги обслужват, за една година се увеличават с 42,9% (107,8 млн. лева) до 358,9 млн. лева към септември 2017 г.

В сравнение с второто тримесечие пасивите на чуждестранните инвестиционни фондове към сектор "Застрахователни компании и пенсионни фондове" нарастват с 3% (42,7 млн. лева), а задълженията към сектор домакинства отбелязват ръст от 7,5% (25,2 млн. лева).

От централната банка отчитат, че основни капиталовложители в чуждестранните инвестиционни фондове към края на септември са застрахователните компании и пенсионните фондове (72,1%) и домакинствата (17,7%).

Към края на септември миналата година относителните дялове на двата сектора са съответно 75,4% и 16,5%, а към юни – 73% и 17,2%.

**Привлечени средства на резиденти в чуждестранните инвестиционни фондове
Структура по институционални сектори**

[В. Сега](#)

✓ Горивата влизат в списъка на стоките с висок фискален риск

Данъчни ще пломбират цистерните до разтоварването им на бензиностанции

Всички видове бензин, газьол, керосин и тежки горива влизат в списъка на стоките с висок фискален риск. Това е разпоредил финансовият министър Владислав Горанов със заповед от 16 ноември. Добавката е направена в пореден опит държавата да пресече контрабандата с горива и ощетяването на хазната.

Списъкът на стоки с висок фискален риск бе въведен в началото на 2014 г. В началото в него влизаха плодове и зеленчуци, месо, захар, брашно, олио и други хранителни стоки с висок сив сектор. Тогава бе създадено и звеното "Фискален контрол" към Националната агенция за приходите (НАП). То има по-големи правомощия от обикновените данъчни и митнически инспектори и дори бе наречено "данъчна полиция". Задачата му е да следи с помощта на мобилни екипи рисковите стоки на територията на цялата страна - от влизането им през граничните пунктове до крайния получател.

Обявяването на горивата за стоки с висок фискален риск означава, че проверяващите могат да спират транспортните средства, в които те се превозват, за проверка на документи и за оглед. Този контрол ще може да се прави на специалните фискални контролни пунктове, както и на обектите за разтоварване - бензиностанции, складове, резервоари.

Заради разширяването на обхвата на рисковите стоки НАП е разкрила преди дни нови 60 фискални контролни пункта на различни места в страната, с което броят им вече става 300, обясниха от агенцията. Фискалните агенти имат правото да поставят пломби на транспортните средства, ако принадлежат на търговец с рисков профил - натрупал задължения към бюджета или с данъчни нарушения. В тези случаи цистерните с горива ще бъдат пломбирани, а премахването на пломбите ще става само в присъствието на данъчните инспектори при разтоварването на горивото. Така държавата ще следи дали се плащат ДДС и акцизи.

Търговците и шофьорите на транспортните средства с горива са задължени да оказват съдействие и да предоставят информация за вида и количеството стока, за изпращача и за получателя й.

Включването на горивата в списъка на стоките с фискален риск е поредна стъпка за изсветляване на сектора. От 2011 г. бе въведено дистанционното свързване на фискалните устройства на търговците с горива с НАП. Те подават информация както за продадените от бензиноколонките количества, така и за количеството гориво, постъпило в резервоарите. През 2013 г. бе въведен контрол върху целия процес, свързан с доставките и движението на течните горива от производител и вносител до крайния потребител и обмен на информация между Агенция "Митници" и НАП. През миналата година търговците на горива бяха задължени да внасят обезпечение, ако месечните им доставки са над 25 000 лв.

НАРУШЕНИЯ

Въпреки строгите разпоредби и различни нива на контрол измамите с горива и ощетяването на хазната продължават. Оказа се, че масово бензиностанции се откачат от онлайн връзката си с НАП и не отчитат цялото продадено гориво, с което си спестяват плащането на данъци. Само преди няколко дни акция на прокуратурата и ДАНС разкри четири бензиностанции в Пловдив, Харманли и ГКПП "Капитан Андреево" с около 100 000 литра нефта без доказан произход. Колонките им не били свързани към НАП и безотчетно са продавали гориво незнаяно колко време. Нерядко се разкриват заровени в земята безотчетни цистерни с горива или "мобилни" бензиностанции, включително и в цистерни за мляко. По данни на Българската петролна и газова асоциация сивият сектор в бранша е между 25 - 30%, което се равнява на загуба за държавата от 1 милиард лева годишно.

✓ М. Стоянова: Стигаме рекордните 106 млрд. лв. БВП

"През 2018 година БВП ще достигне рекордните 106 млрд. лв. Мога да кажа, че Бюджет 2018 ще е най-добрият бюджет от началото на кризата досега." Това заяви председателят на парламентарната Комисия по бюджет и финанси Менда Стоянова в лекция на тема "Бюджет и бюджетни политики 2018 г. и перспективи за Еврозоната". "Всяка година намаляваме дефицита, така че през 2020 г. да сме на баланс нула - колкото са приходите, толкова да са и разходите, което е нормално. В момента сме на трето място в Европа като страна с най-нисък дълг. Безработицата падна до изключително ниски нива. В момента тя е 6.5 на сто, като догодина се предвижда спадът да продължи до 6.2 процента. Щом имаме повече приходи, можем да си позволим и повече разходи. Затова в Бюджет 2018 залагаме с 2.5 милиарда лева повече разходи в сравнение с тази година", посочи Менда Стоянова.

БТВ

✓ Теменужка Петкова: Най-лошият сценарий за „Белене“ е да не предприемем нищо

Според БАН продажбата на оборудването трябва да бъде последната опция, каза енергийният министър

При инвестирани до момента над 3 милиарда лева в проекта АЕЦ „Белене“ и оборудването, което стои на площадката, не знам кой би поел отговорност нищо да не се предприеме. Това каза в предаването „Тази сутрин“ по bTV енергийният министър Теменужка Петкова, където тя коментира доклада на БАН във връзка с проекта „Белене“.

„Това, което БАН прави като извод в доклада, е, че най-лошият сценарий е, ако нищо не се предприема“, каза Петкова.

„БАН смята, че продажбата на оборудването трябва да бъде последната опция, която трябва да бъде разгледана“, изтъкна министърът. „Предишното старо оборудване за проекта АЕЦ „Белене“ беше върнато обратно на руската страна и беше продадено за жълти стотинки“, припомни тя.

БАН не разглежда вариант, в който ще се наложи допълнителна инвестиция от страна на държавата. Ние разполагаме с най-ценното за този проект - с площадка, която е лицензирана, с оборудване, което сме платили, и с нотификация на проекта“, подчерта Петкова.

„10,5 млрд. евро са червената линия, която БАН смята, че не трябва бъде прекривана от гледна точка на разходите, които трябва да бъдат инвестирани в проекта. Отделно от това БАН казва, че лихвата трябва да е под 4,5%, а съотношението дълг - собствен капитал да е 70:30“, поясни министърът.

„БАН определено казва, че има варианти, в които проектът е финансово жизнеспособен“, изтъкна тя.

Енергийният министър поясни, че БАН разиграва няколко сценария. Единият е с максимален размер на разходите, с лихва над 4,5% и съотношение дълг – собствен капитал, различно от това, което БАН посочва. Там са разиграни 90 комбинации.

„Когато разходите са максимално завишени, тогава проектът е финансово нежизнеспособен в нито една от 90-те комбинации. Но в другите сценарии се оказва, че проектът е финансово жизнеспособен“, разясни Петкова.

Ако започнем да изграждането на АЕЦ „Белене“ през 2019 г., тя ще бъде готова през 2028 - 2029 г., стана ясно още от думите на енергийния министър.

Според нея не се изключва нито един вариант, а без „Росатом“ този проект няма как да бъде реализиран. „Все пак „Росатом“ е конструктор на проекта, те са производители на това оборудване и без „Росатом“ много трудно бихме направили каквото и да било“, каза Петкова.

Тя допълни, че съхранението на оборудването се осъществява на площадката на АЕЦ „Белене“ и не изисква кой знае какви инвестиции или специални знания и умения. „Но за да бъдем абсолютно сигурни, че то ще се съхранява по начин, който ще гарантира неговото качество, НЕК ще подпише договор с „Атомстройекспорт“, който да ни гарантира, че те ще правят преглед и надзор по отношение на съхранението на оборудването“, посочи енергийният министър.

Тя изрази надежда скоро тези разговори да започнат, за да има яснота по темата в обозримо бъдеще.

Петкова не се съгласи с твърденията на бившия енергиен министър Румен Овчаров, че оборудването за АЕЦ „Белене“ стои под открито небе.

„Оборудването се съхранява, както е разписано в стандартите на заводите производители, така че опасенията са напълно неоснователни“, категорична беше тя.

„Съществува вариантът с използването на реакторите, или на единия от тях, за седми блок на АЕЦ „Козлодуй“, но това трябва да бъде следващ вариант, ако първият не се реализира успешно“, отбеляза енергийният министър.

„Мисля, че цената на електрическата енергия ще остане такава, каквато регулаторът я е определил“, заяви тя във връзка с началото на зимния отоплителен сезон.

Econ.bg

✓ Борисов и Вучич обсъдиха инфраструктурни проекти

Сред тях е и магистралата между Белград и София

Сръбският президент Александър Вучич благодарил на българския премиер Бойко Борисов за подкрепата на нашата страна за европейския път на Сърбия.

Това е станало по време на телефонен разговор между двамата, съобщиха от сръбското президентство. Вучич заявил, че страната му има огромни очаквания от предстоящото българско председателство на ЕС през първата половина на следващата година. Той изразил надеждата, че "разширяването на ЕС ще бъде сред приоритетите на София".

Двамата обсъдиха и въпросите, свързани с "инфраструктурните и енергийните проекти на двете страни", които са част от Берлинския процес. Сред тях е и магистралата между Белград и София и свързането на двете държави чрез газопровод. Вучич и Борисов обсъдили и развитието на жп линията между Сърбия и България.

Естественото място на Сърбия и в ЕС, между нас не може да стои страна, която не е част от Евросъюза. Това бе заявил премиерът ни на четиристранна среща с премиерите на Гърция Алексис Ципрас, на Румъния Михай Тудосе и президента на Сърбия Александър Вучич, проведена през октомври в двореца Евксиноград. „Затова всички ние работим по процеса по присъединяване на Сърбия в ЕС и той да бъде ускорен. Това ще е в полза на сигурността на Балканите и на света“, категоричен е Борисов. На Балканите сме се разбрали да няма велики, а всички да сме равни, тук на този регион трябва да има мир и просперитет, изтъкна още тогава Бойко Борисов.

Сръбският президент Александър Вучич се съгласи с Борисов, че мирът и стабилността на региона са много важни. Той подчерта и значението на газовата връзка с България, която определи като изключително важна за Сърбия.

"Имаме интерес Сърбия да се присъедини към ЕС", изтъкна на свой ред и Михай Тудосе. Той също подчерта важността на газовите връзки между Сърбия и България и между България и Румъния. „Всички заедно трябва да действат като един в отношенията с други страни и да избегнем зависимостта от един доставчик на енергийни ресурси“, предупреди Тудосе. Според него не трябва да се губи време, а трябва да осъществим общите транспортни и енергийни проекти, които не са насочени срещу други страни.

[В. Земя](#)

✓ Всички основни икономически показатели в земеделието са надолу

Делът на растениевъдството в стойността на брутната продукция е 3 пъти по-голям от този на животновъдството

Стойността на брутната продукция от отрасъл "Селско стопанство" за 2016 г. по текущи цени на производител (по прогнозни данни) възлиза на 7 319,7 млн. лева, с 5,3% под нивото от предходната година. Тя се формира от стойността на продукцията от растениевъдството – 4 953,0 млн. лева (с дял от 67,7%); Продукцията от животновъдството – 1 708,1 млн. лева (с дял от 23,3%); Селскостопански услуги – 439,8 млн. лева (с дял от 6,0%); Продукцията от неотделими второстепенни дейности – 218,8 млн. лева (с дял от 3,0%). Това показват данните от Аграрен доклад 2017 на МЗХГ.

Въпреки постигнатия по-висок обем на производството в структуроопределящи направления като производството на зърнени и маслодайни култури, бели меса и яйца и запазването на производството на мляко на нивото от предходната година, през 2016 г. стойността на продукцията от растениевъдството намалява с 2,1% на годишна база, а тази от животновъдството – с 12,7%, в резултат на спад на цените при почти всички селскостопански продукти.

През 2016 г. продължава тенденцията на нарастване на дела на растениевъдството в стойността на брутната продукция от селското стопанство за сметка на дела на животновъдството. Делът на растениевъдството през годината е вече близо три пъти по-голям от този на животновъдството.

През 2015/2016 стопанска година общият брой на земеделските стопани, регистрирани в регистъра по Наредба № 3/1999 г., нараства до 98 303 – с 1 036 броя повече спрямо предходната година. Към края на м. юни 2017 г. регистрираните земеделски стопани през 2016/17 стопанска година е 94 750 броя.

[Agro.bg](#)

✓ Министър Димов подписа договор за изграждане на инсталации за отпадъци на общините Мадан, Златоград и Неделино

Министърът на околната среда и водите Нено Димов и кметовете на общините Мадан – Фахри Молайсенов, Златоград – Мирослав Янчев, и Неделино – Боян Кехайов, подписаха договор за изграждане на две инсталации за обработка на отпадъци.

По проекта ще се изградят компостираща инсталация за разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци и инсталация за предварително третиране на смесено събрани битови отпадъци. Общият им капацитет е 4200 т годишно. Съоръженията ще обслужват над 27 500 жители. В трите общини няма инсталации и съоръжения за предварително третиране на битови отпадъци и за рециклиране чрез компостиране на зелени и биоразградими отпадъци. Събраните битови отпадъци сега се обезвреждат чрез депониране на регионалното депо в Мадан.

„България продължава напред в постигането на основните цели в сферата на отпадъците – да намалим депонирането и да вървим към преработка. Този дебат тече и в рамките на Европейския съюз. Амбициозната цел на България е в средата на това столетие да се достигне до максимално ниско ниво на депониране. Това означава да успеем да превърнем отпадъка в суровина“, каза министър Димов. Той даде за пример завода за отпадъци на Столичната община. „След направената на място проверка установихме, че 80% от отпадъка се рециклират. Целта е да увеличаваме добавената стойност и да намалим тежестта върху околната среда“, допълни министърът.

„Радвам се, че след тригодишна подготовка подписваме договор. Проектът ще е в полза на общините и хората, които вече ще плащат по-ниски отчисления и данъци“, каза кметът на Мадан Фахри Молайсенов и благодари на МОСВ и ОПОС за доброто сътрудничество. „Осъзнаваме колко отговорен е проектът и колко тежка е задачата ни напред. Ние знаем какво предизвикателство е да се управляват европейски средства и поемаме отговорност да изпълним успешно ангажимента си и да рециклираме над 70-80% от отпадъка в нашия регион“, каза кметът на Златоград Мирослав Янчев.

Министър Димов увери, че МОСВ ще окаже подкрепа в процеса на реализацията на проекта. „Заедно с още няколко общини, вие сте първи в управлението на такива проекти и имате задачата да прокарате правилния път“, добави той.

Общият размер на инвестицията е над 9 млн. лв. Безвъзмездната финансова помощ в размер на над 6,8 млн. лв. е осигурена от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“. Срокът за изпълнение на проекта е 30 месеца.

[Дарик](#)

✓ Източват ли се пари за образование с фиктивни ученици?

Източва ли се държавният бюджет за образование с фиктивни ученици? Това пита екип на NOVA в свое разследване, излъчено в предаването "Здравей, България".

Мястото е професионалната гимназия в град Бяла. Там по документи учат повече от 600 деца. Реалните ученици обаче са единици, а класните стаи по време на изпити са празни. Къде са учениците за бройка и бюджет?

От професионалната гимназия в Бяла учениците излизат с професии – шофьори, готвачи, шивачи. За миналата година от два 12-и класа средно образование са завършили едва трима. В гимназията има ученици в редовна, задочна и самостоятелна форма. Задочниците нямат нито часове, нито изпити.

Може ли да сме задочници, без да стъпваме в училище – въпрос към директорката на училището в Бяла Иваницка Георгиева. А отговорът – да.

Редовните ученици пристигат с три автобуса. Единият, даден от Министерството на образованието и два, купени с бюджета на гимназията. От 238 записани ученици, на училище са не повече от 100. Някои от тях стоят по кафенетата.

След началото на първия час вратата на гимназията се заключва, за да не избягат и малкото ученици. Класните стаи по време на изпитите са празни.

13 ноември, 17.30 часа. В гимназията би трябвало да се явят 120 задочници на изпит. В училището не влиза никой. Само в една от класните стаи двама учители попълват документация.

14 ноември. Стаите отново са празни. Оказва се на празни стаи е дошла проверка от Районното образователно управление. На третия ден идва цял училищен автобус с хора за изпит. Макар и да не знаят по какво са на изпит и по какво вече са се явили, за учители и ученици изпити е имало.

Телевизионният екип обаче видял празни стаи няколко дни подред. В протоколите от изпитите пишело друго. Ако се вярва на хартията, излиза, че на изпит са се явили всички 120 ученици. Дори на изпита по математика залата по документи е пълна. Според протоколите, които са попълнили учителите обаче, са се явили 17 ученици и няма отсъстващи.

По протокол на изпита по химия в понеделник са се явили 18 ученици, въпреки че камерата на NOVA заснела как учител попълва документацията в празната класна стая. Дори има написани часове за напускане на залата.

Екипът на медията не успял да разговаря с директорката на гимназията, която многократно избяга от камерата.

[Teacher.bg](#)

✓ Премества се Механизмът за връщане на децата в училище да действа постоянно

Премества се Механизмът за съвместна работа на институциите да стане постоянно действащ, като от следващата година ще се финансира и пилотна национална програма в негова подкрепа. Сред дейностите, по които ще се работи догодина са допълнителни часове по български език, изучаване на български език като чужд, дейности по интереси, работа с родители.

Изграден е портал с добри практики и обобщена полезна информация в подкрепа на екипите, който е достъпен на адрес: back2school.mon.bg, и който все още е в развитие. Това съобщи народният представител от ГЕРБ и заместник – председател на Комисията по образование и наука в НС Галя Захаријева, цитирана от "Дарик". Депутатът допълни, че в рамките на българското европредседателство ще се предложи да стартира европейска пилотна инициатива за проследяване обучението на децата, които мигрират с родителите си в други европейски страни. Към подобна инициатива вече са проявили интерес страни като Испания, Португалия и Унгария.

Галя Захаријева припомни, че с промени в правилниците за приложение на Закона за семейните помощи за деца и Закона за социално подпомагане Министерски съвет регламентира директорите на училищата и детските градини да определят вида на месечните помощи за отглеждане на дете и еднократната помощ за първокласници, когато те се предоставят в натура.

„Помощите в натура за пълно или частично плащане на такси за детска ясла или градина, детска кухня или столово хранене ще се предоставят чрез заплащане на съответните такси или средства от съответните дирекции „Социално подпомагане“. Същият ред се регламентира и за помощите в натура за пълно или частично заплащане на участието на детето в организирани от училището/детската градина мероприятия (екскурзии, посещения на исторически, културни и други обекти, лагери и др.).

В момента съществува възможност за санкции на родителите, чиито деца не посещават училище. При натрупани 5 и повече неизвинени отсъствия се спират семейните помощи за децата, като за миналата учебна година събраната сума е 6,5 млн. лв.

Тези пари вече са възстановени в образователната система и училищата могат да ги използват за обща или допълнителна подкрепа на учениците“, каза още депутатът. Захаријева уточни, че предстоят разговори с Главна инспекция по труда за по-голям контрол на работодателите, които наемат непълнолетни на работа. Ще се водят разговори и с Прокуратурата за изграждане на механизъм за редуциране на ранните бракове.

Към 1 септември 2017 г. беше установено, че 206 378 деца и ученици на възраст от 5 до 18 години са отпаднали от образователната система или никога не са били записвани в нея. На терен работиха 1 103 екипа с общо 11 632 представители на различни институции – учители, директори, социални работници, полицаи, общински служители,

представители на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни лица, медиатори, представители на гражданското общество. Към 15 ноември 2017 г. са обходени 162 962 адреса.

В близо 20% от случаите, децата са намерени на настоящ адрес, в повече от 80% - не. Сведения, че децата се намират в чужбина са установени за 52% от обходените (по индиректна информация на съседни, роднини, кмета на селището и др.). Няма информация за местонахождението на 14 % от търсените деца и ученици, като те са подадени на МВР за издирване на територията на страната. Децата и учениците, от набор 2001 до набор 2012 вкл., върнати в следствие на дейности по механизма за съвместна работа на институциите са 17 297.

Установени са 156 деца в риск, като за 44 от тях е предприета мярка за социална закрила. По данни на областните управители към края на октомври са наложени или са в процес на изготвяне 159 наказания по Закона за предучилищното и училищното образование в 7 общини, както следва: община Средец, обл. Бургас – 9; община Горна Оряховица, обл. Бургас – 2; община Айтос, обл. Бургас – 26; община Разлог, обл. Благоевград – 7; община Летница, обл. Ловеч – 7; община Никопол, обл. Плевен – 7; община Пордим, обл. Плевен – 1; община Сливен – 94; община Болярово, обл. Ямбол – 6.

Представителите на общините сигнализират, че при посещения в домовете липсва законен представител, който да подпише издаденото наказателно постановление за налагане на глоба. „Тази мярка би имала резултат, ако се уреди законово положението на деца, оставени от родителите на грижите на разширено семейство“, уточни Галя Захариева.

Областите, в които има най-малко отпаднали деца и ученици и в следствие на работата по механизма е постигнат почти 100% обхват са Габрово, Смолян и Враца. Областите, в които има най-много отпаднали и съответно върнати обратно деца и ученици са Пловдив, Сливен, Стара Загора, София.

Сред основните причини за отпадане се открояват социално – икономическите (бедност и безработица), пътувания в чужбина с цел работа на цялото семейство, започване на работа в юношеска възраст за подпомагане на семейството, липса на транспорт, ранните бракове. Работата по посещения на адреси продължава, като наред с това екипите имат за задача да проследяват върнатите обратно деца и ученици, и да извършат и дейности по превенция на повторно или новоотпаднали.

[Economic.bg](#)

✓ Два медала и грамота за България след Международната олимпиада по астрофизика

В понеделник приключи XI Международна олимпиада по астрофизика, която стартира на 13 ноември и се проведе на остров Пукет, Тайланд. България беше представена от петима ученика, които носят на страната златен и бронзов медал, както и почетна грамота, пишат от Сдружението на олимпийските отбори по природни науки. Отборът ни се връща утре в 20:25 ч. на Терминал 2, летище София.

Ето които ученици представиха България в олимпиадата:

Стефан Иванов – 11 клас, ППМГ „Акад. Никола Обрешков“, гр. Бургас – златен медал;

Бойко Борисов – 11 клас, СМГ „Паисий Хилендарски“, гр. София – бронзов медал;

Петър Тодоров – 11 клас, НПМГ „Акад. Любомир Чакалов“, гр. София – почетна грамота;

Феодор Кономаев, 12 клас, МГ "Д-р Петър Берон", Варна;

Димитър Томов, 11 клас, МГ "Баба Тонка", Русе.

В престижното състезание взеха участие повече от 220 ученици от 45 страни от целия свят. Церемонията по откриването на олимпиадата бе под патронажа на нейно Величество принцеса Маха Чакри Сириндорн.

Както обикновено, олимпиадата се проведе в три тура: теоретичен, анализ на данни и наблюдателен. За съжаление облачното време не позволи осъществяването на наблюдателния тур под истинското небе, а само пред компютър в планетариум.

Стефан Иванов се нареди сред само десетте участници, получили златни медали, което е 4% от всички участвали в състезанието. Всъщност България е сред осемте държави, чиито състезатели са спечелили златно отличие в олимпиадата. Постижението на Стефан не е изненадващо, тъй като преди две години той стана абсолютният първенец в XX Международна олимпиада по астрономия в гр. Казан, Русия.

Ръководители на националния отбор по астрономия тази година са Никола Каравасилев, учител по физика и астрономия в СМГ „Паисий Хилендарски“, и Захари Дончев от Института по астрономия с Национална астрономическа обсерватория към Българската академия на науките.

[Money.bg](#)

✓ Ръстът на добива в САЩ диктува посоката на петролните цени

Цените на петрола във вторник са слабо подвижни, ръстът на добива в САЩ отново привлече вниманието на пазара.

Днес сутринта фючърсите за сорта Brent поскъпнаха с 0,10 процента до \$62,28 за барел. Вчерашната сесия завърши с 50 цента поевтиняване при цена 62,22 долара за барел.

Контрактите за американския еталон WTI в същото време се търгуват по \$56,44 за барел, В понеделник този сорт петрол поевтиня с 29 цента до 56,42 долара за барел.

Повишаването на сондажната активност и добива на суровината в САЩ остават основен противовес на усилията на участниците в пакта ОПЕК+ да ограничат производството и да стабилизират цените на по-високо ниво.

Управлението за енергийна информация на САЩ (EIA) прогнозира, че добивът на петрол в страната ще се увеличи до 9,2 милиона барела на денонощие през тази година, а през 2018-а ще достигне рекордното равнище 10,0 милиона барела.

Министрите от ОПЕК и тези от страните, участващи в споразумението, но невлизаци в картела ще се съберат във Виена на 30 ноември, за да обсъдят понататъшната си политика. Сред участниците на пазара се затвърждава убеждението, че споразумението за съкращаване на долива ще бъде продължено до края на 2018 година. Макар готовността на някои страни да отидат на такава крачка като преди поражда съмнение.

Ако участниците в пакта ОПЕК+ се договорят за неговото продължаване, то през третото тримесечие на следващата година излишъка в запасите ще превишава средногодишния им размер само с 50 млн. барела, при 140 милиона барела в момента. А цените на суровината ще се качат до нивото 65-70 долара за барел, отбелязват анализатори, цитирани от Reuters.

Profit.bg

✓ Подкрепа за азиатските акции от оптимизма около световния растеж

Цените на акциите в Азия нарастват днес на фона на поредните доказателства за силата на световната икономика, докато доларовият индекс се движеше близо до едноседмичен връх, благодарение на по-високите лихви по щатския дълг и поевтиняващото евро.

Ръстът на индексите на Уолстрийт вчера също така помогна на Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI да запише ръст от 0.5% и да се доближи до 10-годишния си връх, достигнат по-рано през месеца.

Южнокорейският KOSPI нарасна с 0.3%, австралийският основен индекс се повиши с 0.2%, а японският Nikkei добави 1.1%. Шанхайският Shanghai Composite се повиши с 0.2%, докато хонконгският Hang Seng отчете ръст от 0.7%.

Пазарите на акции се радват на силна подкрепа през тази година, благодарение на нарастващите корпоративни печалби на фона на подобряващото се състояние на глобалната икономика.

Тази увереност вчера отново бе демонстрирана, след като оптимистичните данни за германската икономика помогнаха на основния местен индекс DAX да преодолее опасенията около провала на преговорите за създаване на управляваща коалиция в страната.

Изнесените данни показаха добри нива на промишлената активност, докато водещия икономически индекс за САЩ отчете ръст от 1.2% за октомври, или два пъти повече от предварителните прогнози на икономистите.

Индексите на Уолстрийт записаха повишения вчера, водени от акциите на телекомите и технологичните компании. Dow Jones се доближи до рекордните си нива, достигнати преди две седмици.

При валутите, доларовият индекс, който следи представянето на долара спрямо кошница от шест други основни валути, се движеше близо до едноседмичния си връх от 94.104 пункта, докоснат вчера.

Доларът бе подкрепен от нарастващите лихви по държавните облигации, като лихвата по двегодишните книжа докосна деветгодишен връх от 1.755% вчера.

Доларът получи подкрепа и от поевтиняването на еврото, което бе отслабено на фона на политическите рискове, произтичащи от неуспеха на германския канцлер Ангела Меркел да състави коалиционно правителство, което доведе най-голямата икономика в Европа до политическа криза.

Еврото остана почти без промяна на ниво от 1.1732 спрямо долара, но се търгува близо до шестдневното дъно от 1.1722, докоснато в понеделник. Преди седмица еврото поскъпна до едномесечен връх от 1.1862 на фона на силните данни за германската икономика.

Доларът се търгува без промяна спрямо йената на ниво от 112.640 йена, след като се отдалечи от едномесечното дъно от 111.890, достигнато вчера.

Австралийският и новозеландският долар бележат леки понижения до 0.7536 и 0.6799 щатски долара, респективно.

Цените на петрола отчетоха леки изменения, след като очакванията за продължително ограничение в производството на ОПЕК бяха неутрализирани от нарастващото производство в САЩ.

Цената на петрола от сорта брент бе на ниво от 62.25 долара за барел, или с 4 цента над последното си ниво на затваряне. Щатският лек суров петрол поскъпна с 2 цента до 56.43 долара за барел.

Спот цената на златото нарасна с 0.2% до 1 279.43 долара за тройунция, след като преди това поевтиня с над 1% на фона на поскъпването на долара.